

CZU: 343.37:656.85:340.11

ANALIZA JURIDICO-PENALĂ A INFRAȚIUNILOR ECONOMICE COMISE PRIN TRIMITERILE POȘTALE INTERNAȚIONALE

*Oleg CALINEAC**Universitatea de Stat din Moldova*

În acest articol autorul a analizat infracțiunile economice comise prin trimiterile poștale internaționale; or, activitatea economică desfășurată cu încălcarea cadrului legal afectează în mod direct economia țării. Iată de ce statul trebuie să aplice sancțiuni penale persoanelor care încalcă legea vamală.

Cuvinte-cheie: legislație vamală, frontieră vamală de stat, oficiu poștal al Republicii Moldova, trimiteri poștale internaționale, punct de control al frontierei vamale.

LEGAL-CRIMINAL ANALYSIS OF ECONOMIC CRIMES COMMITTED THROUGH INTERNATIONAL POSTAL ITEMS

In this article, the author analysed the economic crimes committed through international postal items, because the economic activity violating the legal framework directly affects the country's economy. That's why the state must apply criminal sanctions to people who violate the customs law.

Keywords: customs legislation, state customs border, Moldova's Post Office, international post items, customs border control checkpoint.

Introducere

În Codul penal al Republicii Moldova [1] (în continuare – CP RM), infracțiunile economice sunt amplasate într-un capitol separat – Capitolul X. În el se conțin 25 de componente de infracțiuni. Prin „infracțiuni economice” se au în vedere faptele prejudiciabile, comise cu intenție sau din imprudență, care aduc atingere, prin excelență, relațiilor sociale cu privire la economia națională, răspunderea penală pentru care se prevede în art.236-258 CP RM [2, p.17].

În literatura de specialitate s-au propus mai multe clasificări ale infracțiunilor economice. I.Macari clasifică infracțiunile economice în: a) infracțiuni în sfera de creditare; b) infracțiuni în sfera activității de întreprinzător; c) infracțiuni în sfera financiară și fiscală; d) infracțiuni pe piața titlurilor de valoare; e) infracțiuni în sfera comerțului; f) infracțiuni în sfera deservirii populației; g) infracțiuni în sfera comerțului extern; h) infracțiuni privind insolabilitatea întreprinderilor; i) alte infracțiuni economice [3, p.234].

I.S. Vasilicov grupează infracțiunile economice în: a) infracțiuni în sfera activității de întreprinzător și altor activități economice; b) infracțiuni în sfera relațiilor de creditare; c) infracțiuni în sfera relațiilor sociale ce asigură concurența liberă și loială; d) infracțiuni în sfera relațiilor financiare legate de circulația metalelor și a pietrelor prețioase; e) infracțiuni în sfera activității economice externe și controlului vamal (la această categorie fiind atribuite infracțiunile corespondente celor prevăzute la art.248 și 249 CP RM).

S.Brînza și V.Stati identifică mai multe tipuri de infracțiuni economice, printre care și infracțiunile săvârșite în sfera activității economice externe, la acestea fiind atribuite infracțiunile prevăzute la art.248 (contrabanda) și la art.249 (eschivarea de la achitarea plăților vamale) CP RM [2, p.17].

Observăm că drept criteriu fundamental de grupare a infracțiunilor economice în anumite categorii servește sfera activității economice în care acestea sunt săvârșite.

Vom identifica tipurile de infracțiuni economice comise prin trimiterile poștale prin analiza câtorva noțiuni, anume: poștă, trimitere poștală și trimitere poștală internațională.

Abordarea conceptuală a noțiunilor

Astfel, Dicționarul explicativ al limbii române relatează că prin noțiunea de *poștă* urmează a fi subînțeles: 1. instituția publică care asigură primirea transportarea și distribuirea scrisorilor, a telegramelor, a mandatelor poștale și a coletelor; local în care se află această instituție; 2. corespondența primită, expediată sau distribuită în aceeași zi sau într-o perioadă dată [4].

În literatura de specialitate a fost propusă următoarea definiție a termenului „poștă”: instituții statale plasate în încăperi, localuri, birouri, care oferă prestarea serviciilor în numele statului pe problemele comunicării subiecților, persoanelor fizice și juridice, una dintre care se află în localitatea în cauză, iar alta se află în altă localitate rurală sau urbană, aflată atât pe teritoriul statului național, cât și în afara hotarelor statului, inclusiv primirea corespondenței exprimate în scrisori, telegrame, reviste, colete, pachete, mandate poștale și telegrafice, pentru a fi expediate la adresa destinatarului care are locul de reședință atât pe teritoriul național al statului, cât și în afara acestuia [5]. Suntem de acord cu această definiție; or, autorul Alexandru Bejanu a cuprins în ea toate sensurile termenului „poștă”, propunând astfel o definiție în sens larg ce permite o mai bună înțelegere a acestui termen.

Referindu-ne la tema abordată, o altă noțiune ce prezintă interes este cea de **trimitere poștală**. Inițial, noțiunea de trimitere poștală a fost reglementată de legiutor în Legea poștei, nr.463 din 18.05.1995, conform căreia: trimitere poștală este corespondența (scrisori, cărți poștale, imprimante, pachete mici, telegrame), colete (documente, valori, bunuri materiale), mijloace bănești (mandate poștale și telegrafice, pensii, subvenții, indemnizații etc.), prezentate operatorilor de poștă pentru a fi transportate și distribuite destinatarului atât din interiorul țării, cât și din afara ei [6]. Ulterior Legea poștei nr.463 a fost abrogată, fiind adoptată Legea comunicațiilor poștale, nr.36 din 17.03.2016. Potrivit Legii comunicațiilor poștale din 2016, trimiterea poștală este un bun având înscrisă o adresă la care urmează să fie distribuit de furnizorul de servicii poștale. Din această categorie fac parte trimiterile de corespondență, precum și imprimate (cărți, cataloage, ziare, publicații periodice) și colete poștale conținând bunuri cu sau fără valoare comercială. În noua lege a fost inclusă și noțiunea de **trimitere poștală internațională**, conform căreia „trimiterea poștală internațională” reprezintă trimiterea poștală expediată de pe teritoriul Republicii Moldova la o adresă care nu se află pe teritoriul acesteia sau expediată din afara Republicii Moldova la o adresă aflată pe teritoriul acesteia [7].

Regăsim noțiunea de trimitere poștală internațională și în Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, nr.1569 din 20.12.2002, conform căreia „trimitere poștală internațională” reprezintă orice trimitere poștală, perfectată în conformitate cu prevederile legislației naționale și ale actelor Uniunii Poștale Universale, care parvine pe teritoriul Republicii Moldova sau se acceptă pentru expediere peste hotarele ei [8].

Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, nr.798 din 18.06.2002 (abrogată din 30.12.2016), „trimitere poștală internațională” reprezintă trimiterea poștală expediată în afara granițelor țării, primită din alte țări sau expediată prin teritoriul țării în tranzit [9].

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, nr.1457 din 30.12.2016, reglementează noțiunea **trimitere poștală locală** ca fiind trimiterea poștală depusă și distribuită în raza unui oraș, iar în localitățile rurale – în raza de deservire a unui oficiu poștal [10].

Considerăm că este necesară analiza deosebirilor dintre cele trei noțiuni: trimitere poștală, trimitere poștală locală și trimitere poștală internațională. Astfel, trimiterea poștală include în sine celelalte două noțiuni – trimitere poștală locală și trimitere poștală internațională.

Trimiterea poștală locală se depune și se distribuie în raza unui oraș sau, în cazul localităților rurale, în raza de deservire a unui oficiu poștal. În cazul trimiterilor poștale internaționale, este obligatorie trecerea peste frontiera vamală a acestora. Începând cu prezentarea documentelor pe expedierile poștale internaționale, pentru a fi transportate peste frontiera vamală a statului și, nemijlocit, transportarea acestora peste frontiera vamală și cea de stat a Republicii Moldova, acestea cad sub jurisdicția internațională.

Controlul vamal al conținutului trimiterilor poștale internaționale

În cazul expedierii trimiterilor poștale internaționale, întregul lot de expedieri și trimiteri internaționale urmează a fi acceptat pentru transportare peste frontiera vamală la scoaterea din țară numai cu acordul organului vamal. La introducerea în Republica Moldova a expedierilor poștale internaționale, acestea sunt admise pentru a fi expediate, cu înmânarea ulterioară destinatarului (destinatariilor), la fel numai după efectuarea controlului vamal asupra acestora, iar în cazurile prevăzute de legislația în vigoare, și cu încasarea taxelor vamale.

Conform art.11 al Legii comunicațiilor poștale nr.36, trimiterile poștale care nu îndeplinesc condițiile prevăzute în Convenția Poștală Universală nu sunt admise. Trimiterile poștale expediate în vederea unui act fraudulos sau cu intenția de neplată integrală a sumelor datorate, de asemenea, nu sunt admise. În toate categoriile de trimiteri poștale este interzisă introducerea următoarelor obiecte: a) stupefiante și substanțe psihotrope, astfel cum sunt definite de către Organul Internațional de Control al Stupefiantelor (OICS); b) obiecte

obscene sau imorale; c) obiecte contrafăcute și piratate; d) alte obiecte de import sau circulație care sunt interzise în țara de destinație; e) obiecte care, prin natura lor sau a ambalajului lor, pot prezenta pericol pentru agenți sau marele public, pot păta sau deteriora celelalte trimiteri poștale, echipamentul poștal sau bunurile care aparțin terților; f) documente ce au caracter de corespondență actuală și personală schimbate între persoane altele decât expeditorul și destinatarul sau persoanele care locuiesc cu aceștia; g) materiale explozibile, inflamabile sau radioactive și mărfuri periculoase; h) dispozitive explozive și echipamente militare inerte, inclusiv grenade inerte, obuze inerte și alte articole analogice, precum și imitații ale unor astfel de dispozitive și articole; i) animale vii. Este interzisă introducerea în coletele poștale a corespondenței, cu excepția materialelor arhivate, schimbată între persoane altele decât expeditorul și destinatarul sau persoanele care locuiesc cu aceștia. Este interzisă introducerea de monede, bancnote, bilete de credit sau valori la purtător, cecuri de călătorie, platină, aur sau argint, prelucrate sau nu, pietre prețioase, bijuterii și alte obiecte prețioase în trimiterile fără valoare declarată.

În cazul în care persoana fizică sau juridică include în trimiterea poștală internațională careva din obiectele interzise indicate mai sus, aceasta urmează să fie trasă la răspundere penală sau contravențională.

Analizând noțiunile indicate mai sus, ajungem la concluzia că în cazul infracțiunilor economice comise prin trimiterile poștale internaționale este obligatorie trecerea peste frontiera vamală a obiectelor interzise sau nedeclarate. Deci, locul comiterii infracțiunilor economice prin trimiterile poștale este frontiera vamală.

În conformitate cu alin.(3) art.4 din Codul vamal al Republicii Moldova [11], prin „frontiera vamală a Republicii Moldova” se are în vedere frontiera de stat a Republicii Moldova și perimetrul antrepozitelor vamale.

Conform art.2 al Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, nr.215 din 04.11.2011 [12], frontiera de stat a Republicii Moldova reprezintă linia naturală sau convențională care marchează limitele externe ale teritoriului asupra căruia Republica Moldova își exercită suveranitatea exclusivă pe uscat, pe sectoarele acvatice, subterane, aeriene și care trece, în linie dreaptă, de la un semn de frontieră la altul ori, acolo unde frontiera de stat nu este marcată în teren cu semne de frontieră, de la un punct de coordonate la altul. Pe fluvii și pe celelalte ape curgătoare frontiera de stat este cea stabilită prin tratatele încheiate de Republica Moldova cu statele vecine, respectându-se principiul dreptului internațional, conform căruia frontiera de stat trece pe mijlocul șenalului navigabil principal, iar pe apele curgătoare nenavigabile, pe la mijlocul pânzei de apă. „Antrepozit vamal” este locul aprobat de organul vamal și aflat sub supravegherea acestuia, unde pot fi depozitate: a) mărfurile străine, fără aplicarea drepturilor de import și a măsurilor de politică economică; b) mărfurile autohtone destinate exportului.

Deși frontiera de stat se suprapune parțial cu frontiera vamală, totuși, în contextul infracțiunilor economice comise prin trimiterile poștale internaționale, locul săvârșirii infracțiunii îl constituie frontiera vamală. Frontiera de stat formează locul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art.362 CP RM (trecerea ilegală a frontierei de stat).

Reeșind din prevederile pct.5) art.1 din Codul vamal al Republicii Moldova, prin „trecerea frontierei vamale a Republicii Moldova” se înțelege introducerea și scoaterea de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova de mărfuri și mijloace de transport, inclusiv prin expedieri poștale internaționale, prin conducte și prin linii de transport electrice.

Constatăm că prin trimiterile poștale internaționale pot fi săvârșite următoarele infracțiuni economice: contrabanda (art.248 CP RM) și eschivarea de la achitarea plăților vamale (art.249 CP RM). În cele ce urmează vom analiza aceste două infracțiuni mai detaliat.

Infracțiunile reunite sub denumirea marginală de contrabandă și cele reunite sub denumirea marginală de eschivare de la achitarea plăților vamale sunt numite în literatura de specialitate infracțiuni vamale, întrucât se comite încălcarea prevederilor legale privind declararea mărfurilor. Prin săvârșirea acestor infracțiuni sunt lezate valorile sociale și relațiile sociale aferente acestora care apar și se dezvoltă în sfera vamală.

Trăsăturile infracțiunilor vamale

Infracțiuni vamale sunt considerate acele fapte socialmente periculoase, săvârșite cu vinovăție, interzise de legea penală, ce atentează la securitatea economică a statului, la interesele sale financiare, săvârșite prin încălcarea regulilor stabilite de legislația vamală [13, p.46]. Identificăm următoarele trăsături ale infracțiunilor vamale:

- a) săvârșirea infracțiunii în sfera activității economice externe;
- b) trecerea mărfurilor, a valorilor și a mijloacelor de transport peste frontiera vamală, prin importul, exportul și reîntoarcerea acestora;

- c) încălcarea normelor legislației vamale și penale;
- d) contribuția organelor vamale competente să elucideze respectivele încălcări.

Infrațiuni economice comise prin trimiterile poștale internaționale

Normele de încriminare din legislația penală a Republicii Moldova prevăzute în art.248 (infrațiunile de contrabandă) și în art.249 (cele de eschivare de la achitarea plăților vamale), sunt norme de blanchetă, adică sunt norme care, pentru a afla conținutul acestora, este necesar de a se apela la unele acte normative din sfera extrapenalului. Iar exemplu elocvent în acest sens este Codul vamal al Republicii Moldova. La acesta se adaugă și alte acte normative cu caracter extrapenal. Din punct de vedere tehnico-legislativ, art.248 CP RM este format din cinci variante-tip de infrațiuni și o variantă agravată de infrațiune.

Astfel, contrabanda în prima variantă-tip (prevăzută la alin.(1) art.248) presupune trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Contrabanda în a doua variantă-tip (prevăzută la alin.(2) art.248) reprezintă trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive și explozive, precum și a deșeurilor nocive și a produselor cu destinație dublă, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Contrabanda în a treia variantă-tip (prevăzută la alin.(3) art.248) constituie trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a armamentului, a dispozitivelor explozive, a munițiilor, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Contrabanda în a patra variantă-tip (prevăzută la alin.(4) art.248) presupune trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a valorilor culturale, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, precum și nereturnarea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a valorilor culturale scoase din țară, în cazul în care întoarcerea lor este obligatorie.

Contrabanda în a cincea variantă-tip (prevăzută la lit.d) alin.(5) art.248) constă în trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții deosebit de mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

În fine, contrabanda în varianta agravată presupune săvârșirea acțiunilor/inacțiunilor infracționale prevăzute la alin.(1), (2), (3) sau (4): a) de către două sau mai multe persoane (lit.b) alin.(5) art.248); b) de către o persoană cu funcție de răspundere, cu folosirea situației de serviciu (lit.c) alin.(5) art.248).

În ce privește infrațiunile reunite în cadrul art.249) CP RM (eschivarea de la achitarea plăților vamale), precizăm că, din punctul de vedere al tehnicii legislative, legiuitorul moldav a recurs la instituirea în cadrul acestui articol a două variante-tip și a unei variante agravate.

Prima variantă-tip (prevăzută la alin.(1)) constă în eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții mari.

A doua variantă-tip (prevăzută la alin.(3)) presupune eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari.

Varianta agravată (consemnată la lit.b) alin.(2)) constă în eschivarea de la achitarea plăților vamale atunci când fapta infracțională este săvârșită de două sau mai multe persoane.

Analiza componentei infrațiunilor economice comise prin trimiterile poștale internaționale

În cele ce urmează vom identifica elementele componentei infrațiunilor de contrabandă și de eschivare de la achitarea plăților vamale comise prin intermediul trimitărilor poștale internaționale.

Obiectul juridic general în cazul ambelor infrațiuni se identifică cu conținutul normei prevăzute în alin.(1) art.2 din Codul penal al Republicii Moldova, potrivit căruia: „Legea penală apără, împotriva infrațiunilor,

persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept".

Obiectul juridic generic al infracțiunilor de contrabandă și al celor de eschivare de la achitarea plăților vamale îl reprezintă economia națională ca valoare socială fundamentală, precum și relațiile sociale aferente acestei valori.

Obiectul juridic special al infracțiunii de contrabandă îl formează relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a Republicii Moldova.

În cazul infracțiunii de eschivare de la achitarea plăților vamale obiectul juridic special îl reprezintă relațiile sociale referitoare la formarea bugetului public național pe calea achitării plăților vamale.

Obiectul material în cazul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.248 CP RM, îl reprezintă mărfurile, obiectele sau alte valori (cu excepția celor indicate la alin.(5) art.248), dacă valoarea acestora se exprimă în proporții mari. Dacă valoarea acestora nu atinge proporții mari, atunci cele comise sunt pasibile de calificare potrivit alin.(10) art.287 din Codul contravențional al Republicii Moldova. La fel, este esențial ca valoarea obiectului material prevăzut de art.248 CP RM să nu depășească 16000 unități convenționale. În cazul variantelor speciale ale contrabandei, această infracțiune lezează, în plan secundar, relațiile sociale referitoare la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive sau explozive ori a deșeurilor nocive, a armamentului, a dispozitivelor explozive, a munițiilor sau a valorilor culturale [2, p.282].

Obiectul material al infracțiunii prevăzute la art.249 CP RM este constituit din plățile vamale în proporții mari. În calitate de plăți vamale, art.117 din Codul vamal al Republicii Moldova numește: a) taxa vamală; b) taxa pe valoarea adăugată; c) accizele; d) taxa pentru proceduri vamale; e) taxa pentru eliberarea licenței și taxa pentru actualizarea valabilității licenței; f) taxa pentru participare la licitația vamală; g) alte sume prevăzute de legislație.

Latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă include următoarele trei semne:

- 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de trecere a bunurilor prin intermediul trimiterilor poștale internaționale peste frontiera vamală a Republicii Moldova;
- 2) locul săvârșirii infracțiunii, care este frontiera vamală a Republicii Moldova;
- 3) metoda săvârșirii infracțiunii, care în cazul trecerii bunurilor prin intermediul trimiterilor poștale internaționale peste frontiera vamală a Republicii Moldova are loc prin nedeclararea acestora.

În cazul contrabandei săvârșite prin intermediul trimiterilor poștale internaționale persoana, numită expeditor, urmează să se adreseze unui oficiu poștal. În cadrul oficiului poștal expeditorul va îndeplini o listă exhaustivă de blanchete și acte puse la dispoziție de către Poșta Moldovei pe care le anexează la trimiterea poștală. La prezentarea unui colet poștal internațional, conținutul acestuia este supus controlului vamal. Expeditorul completează o declarație vamală, în care urmează să descrie, pe propria răspundere și în mod detaliat, conținutul trimiterii în cauză. Neincluderea informației veridice privind bunurile ce urmează a fi expediate se sancționează conform legii penale a Republicii Moldova.

Prin nedeclarare trebuie înțeles neindicarea intenționată în declarația vamală sau prin alt mod de declarare prevăzut de lege a informațiilor despre mărfuri, necesare pentru luarea deciziei de a permite trecerea mărfurilor și a mijloacelor de transport supuse declarării, pentru încadrarea în regimul vamal ales și încasarea plăților vamale [13, p.122]. Este posibil ca făptuitorul să declare o parte din bunuri trecute peste frontiera vamală, iar o altă parte să nu o declare. În acest caz, se va considera contrabandă doar în partea nedeclarată.

Menționăm că infracțiunea de contrabandă prin trimiterile poștale internaționale este o infracțiune formală, care se consumă din momentul depunerii declarației vamale, făptuitorul având intenția de a scoate de pe teritoriul Republicii Moldova bunuri fără respectarea procedurii de declarare a acestora.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.249 CP RM include:

- 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de eschivare de la achitarea plăților vamale în proporții mari;
- 2) urmările prejudiciabile sub forma neachitării plăților vamale în termenul stabilit;
- 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin neachitarea plăților vamale trebuie înțeles refuzul făptuitorului de a-și onora obligația de plată a drepturilor de import/export la trecerea bunurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Pentru a fi în prezența eschivării de la achitarea plăților vamale, este necesar ca făptuitorul să nu-și execute obligația de achitare a plăților vamale în interiorul unui termen stabilit. Potrivit art.124 din Codul vamal al Republicii

Moldova, drepturile de import și drepturile de export se plătesc în prealabil, până la depunerea declarației vamale. În momentul vămuirii, se acceptă doar plata diferenței dintre suma calculată și suma plătită în prealabil. Diferența dintre drepturile de import calculate în baza valorii în vamă determinate de organul vamal și drepturile de import calculate în baza valorii în vamă anunțate de declarant se plătește în termenul de cel mult 5 zile calendaristice din momentul primirii declarației vamale de către organul vamal.

Infracțiunea de eschivare de la achitarea plăților vamale este o infracțiune materială, se consideră consumată din momentul neachitării de către făptuitor a plăților vamale în interiorul termenului stabilit.

Latura subiectivă în cazul ambelor infracțiuni comise prin trimerile poștale internaționale se caracterizează prin intenție directă, motivul constând în interesul material.

Subiectul infracțiunilor de contrabandă și al celor de eschivare de la achitarea plăților vamale săvârșite prin trimerile poștale internaționale este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, precum și persoanele juridice care practică activitate de întreprinzător.

Concluzii

În concluzie putem afirma că infracțiunile economice din sfera vamală prejudiciază interesele economice, sociale și fiscale ale statului, precum și interesele legitime ale comerțului. În acest scop, Republica Moldova a aderat, prin Legea nr.275-XV din 21.06.2001, la Convenția internațională privind asistența administrativă reciprocă pentru prevenirea, investigarea și reprimarea infracțiunilor vamale, prin intermediul căreia administrațiile vamale ale statelor membre își acordă asistență administrativă reciprocă, având drept scop aplicarea corectă a legislației vamale, prin prevenirea, investigarea și reprimarea infracțiunilor vamale. Asigurarea circulației legale a bunurilor prin intermediul trimerilor poștale, atât la nivel național, cât și la nivel internațional, este efectuată atât de persoanele abilitate din cadrul oficiilor poștale, cât și din cadrul organelor vamale, care, datorită abilităților profesionale și atribuțiilor conferite de lege, contribuie la prevenirea, depistarea și curmarea săvârșirii infracțiunilor economice la trimerile poștale naționale și internaționale.

Referințe:

1. Codul penal al Republicii Moldova nr.985 din 18.04.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2009, nr.72-74, art.195.
2. BRÎNZĂ, S., STATI, V. *Tratat de drept penal. Partea specială*. Vol.II. Chișinău: Tipografia Centrală, 2015.
3. MACARI, I. *Dreptul penal al Republicii Moldova. Partea Specială*. Chișinău: USM, 2003.
4. Dicționarul explicativ al limbii române. București: Univers Enciclopedic, 1998, p.830.
5. BEJANU, A., *Aplicarea mijloacelor tehnice de control la depistarea contrabandei comise prin trimerile poștale internaționale: aspecte teoretico-practice*. Partea I. În *Revista Națională de Drept*, 2016, nr.5.
6. Legea poștei, nr.463 din 18.05.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1995, nr.65-66, art.711.
7. Legea comunicațiilor poștale, nr.36 din 17.03.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2016, nr.114-122/225.
8. Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, nr.1569 din 20.12.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr.185-189, art.1416.
9. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, nr.798 din 18.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr.91-94, art.898.
10. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, nr.1457 din 30.12.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2017, nr.24-29, art.46.
11. Codul vamal al Republicii Moldova, nr.1149 din 20.07.2000. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr. ed. special, art.98.
12. Legea cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, nr.215 din 04.11.2011. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2012, nr.75-80 art.243.
13. PASAT, A. *Analiza juridico-penală a infracțiunilor vamale conform legislației penale a Republicii Moldova și a României*. Chișinău, 2016.

Date despre autor:

Oleg CALINEAC, doctorand, Școala doctorală Științe Juridice, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: calineacoleg@mail.ru

ORCID: 0000-0002-6486-9325

Prezentat la 01.10.2021